

Становище

За присъждане на образователната и научна степен „ доктор “.

Професионално направление: 1.2. Педагогика .

Научна специалност :Теория на възпитанието и дидактика / начална училищна педагогика/

Кандидат: Мая Станкева Касева, разработила дисертационен труд на тема „ Развитие на алгоритмични умения на учениците от втори клас чрез информационни технологии“ с научен ръководител доц. д-р Димитър Димитров

Автор на становището: Татяна Борисова Ненкова, доцент д-р в СУ “Св. Кл. Охридски”- ФНПП

Мая Касева е зачислена за задочен докторант в катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“ за периода от 01. 05. 2011 г. до 30. 04. 2015 г. със заповед № 933 от 03. 05. 2011 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и е отчислена с право на защита със заповед № 497 от 24. 02. 2015 г.

От представената автобиография се вижда, че Мая Касева е завършила ОКС магистър по начална педагогика през 1986 г. във ВПИ, Благоевград. Квалификациите, които е придобила по време на обучението си в бакалавърска , магистърска степен и множеството квалификационни курсове са : начален учител, начален учител със специализация „Изобразително изкуство“, учител по информационни технологии при обучението в начална училищна възраст. Има повече от 25 години педагогически стаж, от които 20 години като начален учител в 7 СОУ „К. Шапкарев“ , Благоевград, където работи и в момента.. Богатият педагогически опит на Мая Касева се допълва с непрекъснато развитие и усъвършенстване на професионалните ѝ умения, за което свидетелстват

множеството сертификати за участие в различни форми за повишаване на квалификацията.

Докторантката има 7 публикации по темата на дисертационния труд, от които една под печат и една на чужд език / в сборник, издаден в Русия/. Публикациите коректно са представени с копия. Те са безспорен плюс за докторантката и я представят като един успешно развиващ се изследовател.

Докторантката представя за обсъждане дисертационен труд в обем от 214 стр., приложения в обем от 126 стр., автореферат в обем от 42 стр.

Авторефератът е разработен според изискванията. Представя синтезирано и обобщено цялостното дисертационно изследване. Очертана е актуалността на проблема, представени са обектът, предметът, целите, задачите на изследването и хипотезата, методологията и методите на изследването. В автореферата е отразена най-важната част от информацията, заложена в четирите глави на дисертационния труд, като вербалното изложение е подкрепено от достатъчен и адекватен илюстративен материал, включващ 30 таблици и 58 фигури. Анализът на резултатите е представен в адекватна форма, направени са изводи и препоръки. Очертани са научните приноси на дисертационното изследване, представени са публикациите / общо 7 бр./ по темата на дисертационния труд.

Както вече отбелязах дисертационното изследване е представено в обем от 214 страници и е структурирано в увод, четири глави, заключение, научно-теоретични и научно-приложни приноси, приложения в отделно тяло и литература, включваща 176 източника, от които 151 на кирилица и 15 – на латиница и 10 веб-базирани източника.

В Увода докторантката разкрива актуалността и значимостта на изследвания проблем в теоретичен и в практически план. Ясно и точно са определени параметрите на изследването- обект, предмет, цели, задачи,

хипотеза. Представена е синтезирано методологията и методиката на изследването.

В първата глава от дисертационния труд са представени и анализирани различни виждания на наши и чужди автори, свързани с основните понятия, включени в дисертационното изследване – умение, алгоритъм, алгоритмично мислене, алгоритмични умения, информатика, информация и информационни технологии, задача и класификация на задачите по информационни технологии. В шестте параграфа на тази глава докторантката показва много добро познаване на проблема в различните аспекти, в които го разглежда – психолого-педагогически и информационно-технологичен.

Във втората глава докторантката анализира основните теоретични постановки за мястото на информационните технологии в обучението на учениците в началните класове. Съдържанието на втора глава е разгърнато в 8 параграфа. В тази глава са анализирани основните подходи и направления в използването на ИКТ в обучението, възможностите, които дава приложението им в началното училище, прави се анализ на състоянието в училищата в чужбина и у нас по посока на изследвания проблем, анализира се учебната документация, свързана с обучението по информационни технологии в 1- 4 клас в българското училище, изведени са основните проблеми при въвеждането на ИТ в началните класове, направени са обосновани изводи.

Третата глава е озаглавена „Развитие на алгоритмичните умения на учениците от втори клас чрез ИТ“ и е разработена в 9 параграфа. Докторантката показва умение да интерпретира традиционната и иновационната методика, което позволява извеждането в края на главата на обобщен модел за формиране и развитие на алгоритмични умения у учениците.

В четвъртата глава е представено самото експериментално обучение, осъществено във втори клас. Подробно е описан разработения инструментариум за експерименталната част, трите етапа на педагогическия експеримент – констатиращ, формиращ и заключителен; представени са статистическите методи, използвани при обработката и анализа на данните. Резултатите са представени чрез множество таблици и фигури, представящи нагледно извършената експериментална работа.

Достойнствата на дисертационния труд, според мен, могат да се очертаят в два аспекта – в теоретичен и в практически.

В теоретичен план, докторантката обогатява и задълбочава развитието на педагогическата и методическата интерпретация на проблема за развитие на алгоритмичните умения на учениците от началните класове чрез информационните технологии. Нейното изследване определено е актуално и значимо за теорията и практиката. Разработеният и апробиран модел в условията на педагогическия експеримент показва уменията на Мая Касева да търси решения на съвременни проблеми с научни средства, като залага на връзката и взаимодействието между традицията и иновацията.

В практически план, докторантката обогатява методиката на обучението с разработените и апробирани методически разработки и интерактивни учебни материали, развиващи алгоритмични умения в обучаваните ученици.

Какви препоръки и въпроси имам към докторантката ?

Препоръки

Количественият анализ на резултатите е богат, но би могъл да се задълбочи качественият. Данните се нуждаят от по-разширена и задълбочена интерпретация. Предложеният модел в края на трета глава също би могъл да се представи по-разширено и задълбочено. Твърде кратко и синтезирано е даден в сегашния си вариант.

Въпроси

Какви са основанията да се осъществи експерименталната работа само във втори клас? Какви са гаранциите, че разработеният модел ще проработи във всички класове на началния етап и какви са очакванията на докторантката за евентуалната модификация на модела – в каква посока?

В заключение мога да кажа, че дисертационният труд има необходимите достойнства на научно изследване и на Мая Станкева Касева може да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“.

05.06.2015 г.

Гр.София

доц.д-р Татяна Борисова Ненкова

Подпис /...../